

VAIKEA VUOSINELJÄNNES AFARAKILLE

Kolmannen vuosineljänneksen kausiluonteiset vaikutukset vaikuttivat Afarakin tulokseen odotusten mukaisesti. Kolmas vuosineljännes on aina väistämättä vaikea, kun Euroopan tuotantolaitokset sulkeutuvat kesätauon vuoksi ja myös Etelä-Afrikan tuotantolaitokset suljetaan huoltotöitä varten sähkön korkeampien talvihintojen välttämiseksi. Näitä vaikutuksia pahensi sopimushinnan lasku edelliseen vuosineljännekseen verrattuna, vaikka se olikin vuotta aiempaa korkeampi.

Epävakaasta markkinaympäristöstä huolimatta Afarak jatkaa rakenneuudistuksen ja yhdistämisen tiellään. Yhtiön johto on kahden viime vuoden aikana toteuttanut kunnianhimoista työohjelmaa konsernin kestävyuden parantamiseksi.

Guy Konsbruck
Toimitusjohtaja

A F A R A K

VAIKEA VUOSINELJÄNNES AFARAKILLE

Toimialan kausiluonteiset vaikutukset ja sisäiset vaikeudet pääasiassa rautametalliseosliiketoiminnassa tekevät vuodesta 2018 edelleen vaikean yhtiölle.

		Q3/18	Q3/17	Q2/18	Q1– Q3/18	Q1– Q3/17	2017
Liikevaihto	MEUR	42.6	44.2	54.3	147.0	148.2	198.8
Käyttökate	MEUR	-2.5	-2.2	1.2	-2.0	15.4	18.0
Liikevoitto	MEUR	-4.3	-4.2	-0.4	-7.1	10.2	11.4
Tulos ennen veroja	MEUR	-4.0	-5.4	-3.3	-9.8	2.5	4.2
Voitto jatkuvista toiminnoista	MEUR	-2.8	-3.9	-2.7	-7.4	1.7	5.2
Voitto lopetetuista toiminnoista	MEUR	0.0	0.0	0.0	0.0	1.5	1.5
Tulos	MEUR	-2.8	-3.9	-2.7	-7.4	3.2	6.7
Osakekohtainen tulos	EUR	-0.01	-0.01	-0.01	-0.03	-0.01	0.02
Käyttökate-%	%	-5.9	-4.9	2.2	-1.4	10.4	9.0
Liikevoitto-%	%	-10.0	-9.4	-0.8	-4.8	6.9	5.7
Tulos-%	%	-9.4	-12.1	-6.2	-6.7	1.7	2.1
Henkilöstö (kauden lopussa)		1,051	912	1,032	1,051	912	1,017

VUODEN 2018 KOLMANNEN VUOSINELJÄNNEKSEN YHTEENVETO

- Ferrokromin sopimushinta laski vuoden 2018 kolmannelle vuosineljänneksellä entisestään edellisen vuosineljänneksen tasostaan, minkä seurauksena liikevaihto oli pienempi sekä edelliseen vuoteen että edelliseen vuosineljänneksen verrattuna;
- Jalostettujen tuotteiden myynti laski 7,3 prosenttia 25.521 (Q3/2017: 27.538) tonniin ja liikevaihto laski 3,6 prosenttia 42,6 (Q3/2017: 44,2) miljoonaan euroon;
- Kaivostuotanto laski 1,5 prosenttia 150.951 (Q3/2017: 153.286) tonniin;
- Konsernin käyttökate oli -2,5 (Q3/2017: -2,2) miljoonaa euroa ja käyttökateprosentti oli -5,9 prosenttia (Q3/2017: -4,9 %);
- Liikevoitto oli -4,3 (Q3/2017: -4,2) miljoonaa euroa ja liikevoittoprosentti -10,0 % (Q3/2017: -9,4 %);
- Katsauskauden tulos jatkuvista toiminnoista oli yhteensä -2,8 (Q3/2017: -3,9) miljoonaa euroa;
- Liiketoiminnan rahavirta oli 2,3 (Q3/2017: -0,4) miljoonaa euroa. Korollinen nettovelka kasvoi 9,9 (Q3/2017: -2,1) (30.6.2018: 10,5) miljoonaan euroon;
- Rahavarat olivat 30. syyskuuta 5,8 (30.9.2017: 13,6) (30.6.2018: 5,5) miljoonaa euroa.

VUODEN 2018 KOLMEN ENSIMMÄISEN VUOSINELJÄNNEKSEN YHTEENVETO

- Erikoismetalliseosliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 11,4 prosenttia 72,6 (Q1–Q3/2017: 65,2) miljoonaan euroon;
- Rautametalliseosliiketoiminnan liikevaihto supistui 8,3 prosenttia 73,8 (Q1–Q3/2017: 80,5) miljoonaan euroon;
- Kannattavuuteen vaikutti rautametalliseosliiketoiminnan negatiivinen tulos, jonka taustalla oli Mogalen P3-uunin käytöstä poissa oleminen elokuusta lähtien muuntajavian vuoksi;
- Vuoden 2018 kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen käyttökate supistui vuoden 2017 vastaavan ajanjakson historiallisen korkeasta tuloksesta -2,0 (15,4) miljoonaan euroon. Osuus yhteisyrityksen kauden tuloksesta oli -1,8 (4,4) miljoonaa euroa;
- Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen voitto jatkuvista toiminnoista oli -7,4 (1,7) miljoonaa euroa.

MARKKINANÄKYMÄT VUODEN 2018 VIIMEISELLÄ NELJÄNNEKSELLÄ

Ferrokromin sopimushinta jatkaa laskuaan vuoden 2018 viimeisellä vuosineljänneksellä. Sopimushinnaksi on asetettu 1,24 Yhdysvaltain dollaria paunalta, mikä on vähemmän kuin sekä edellisellä vuosineljänneksellä että vuoden 2017 viimeisellä vuosineljänneksellä.

TOIMITUSJOHTAJA GUY KONSBRUCK

”Kolmannen vuosineljänneksen kausiluonteiset vaikutukset vaikuttivat Afarakin tulokseen odotusten mukaisesti. Kolmas vuosineljännes on aina väistämättä vaikea, kun Euroopan tuotantolaitokset sulkeutuvat kesätaun vuoksi ja myös Etelä-Afrikan tuotantolaitokset suljetaan huoltotöitä varten sähkön korkeampien talvihintojen välttämiseksi. Näitä vaikutuksia pahensi sopimushinnan lasku edelliseen vuosineljänneksen verrattuna, vaikka se olikin vuotta aiempaa korkeampi.

Rautametallisegmentin kohtaamat merkittävät haasteet Etelä-Afrikassa mitätöivät erikoismetallisegmentin positiiviset tulokset. Sähkökustannusten nousun yhteydessä kaivostoiminta väheni, mikä johtui pääasiassa Mecklenburgin heikkolaatuisemmasta malmista ja siitä, että P3-uuni jouduttiin sulkemaan yllättävien korjausten vuoksi. Nämä tekijät yhdessä laskeneiden myyntihintojen kanssa johtivat segmentin merkittävään tappioon, joka vaikutti raskaasti konsernin tulokseen.

Erikoismetalliseosliiketoiminta täytti odotuksemme täysin. Turkin kaivokset tekivät edelleen hyvää tulosta, ja laitoksen tehdyt lisäinvestoinnit ovat johtaneet tuottavuuden ja tuotannon kasvuun. Saksassa sijaitsevan EWW-tuotantolaitoksemme jalostusmäärät jatkoivat nousuaan. Lisäksi tuotteidemme kysyntä kasvoi. Edellisvuoteen verrattuna kannattavuuteemme vaikuttivat positiivisesti valuuttariskit, eritoten Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen.

Haluaisin johdon puolesta kiittää kaikkia tiimejämme eri kaivoksillamme ja tuotantolaitoksissamme heidän sitoutumisestaan ja uskollisuudestaan yhtiölle. Paikalliset tiimit keskittyvät edelleen optimoimaan ratkaisuja ja hankkeita, joilla yhtiö kehittyi haastavasta ympäristöstä huolimatta. Uskon, että yhtiön vakaa tulos on jokaisen työntekijämme ponnistelujen tulosta. Jatkoimme investointeja varmistaaksemme kestävä tuoton jatkossakin.

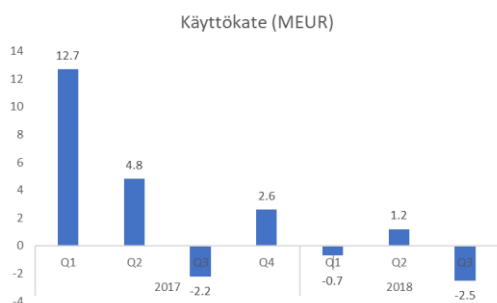
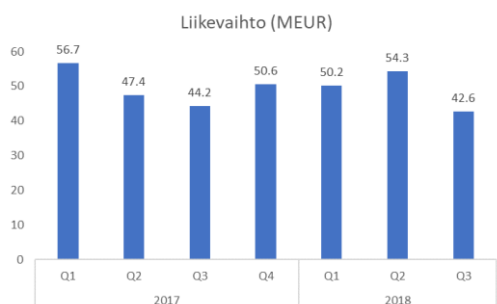
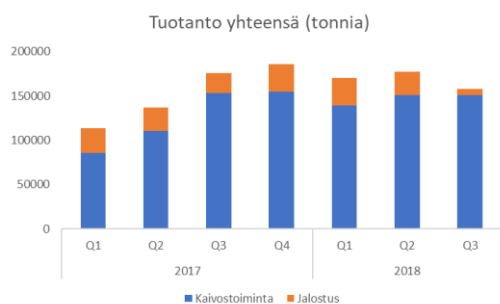
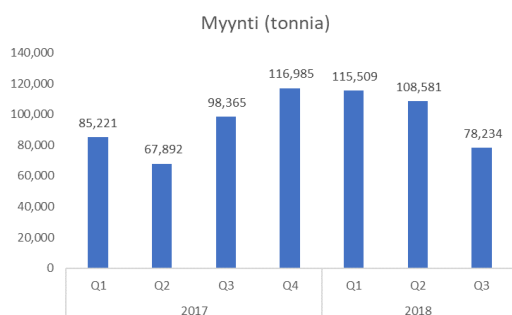
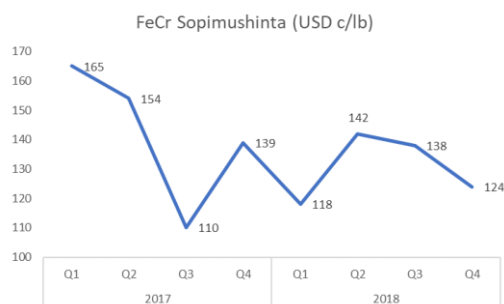
Johto on myös sitoutunut jatkamaan panostuksia toimintamme kestävyys. Työntekijämme ovat edelleen toimintamme keskipisteessä, ja jatkamme turvallisuuden parantamista. Sitoumuksemme paikallisten yhteisöjen tukemiseen säilyi muuttumattomana, ja olemme ylpeitä työstämme Etelä-Afrikassa, missä saamme aikaan tuntevan eron työntekijöidemme ja isäntäyhteisöjemme elämässä.

Markkinaympäristö pysyy tulevaisuudessa erittäin haastavana. Ferrokromin sopimushinta laski entisestään 1,24 Yhdysvaltain dollariin paunalta, mikä on vähemmän kuin sekä edellisvuonna että edellisellä vuosineljänneksellä. Samaan aikaan useiden yhtiön toimien odotetaan alkavan vaikuttaa.

Mecklenburgin kaivoksen tuotantomäärien odotetaan kasvavan, koska avolouhoksen käyttöä on pidennetty maaliskuun 2019 loppuun asti ja sen seurauksena maanalainen toiminta on viivästynyt. Vaikka Mecklenburg on haastava kaivos, se on edelleen tärkeä toimittaja Mogalelle. Stellitein platinametallien tuotantolaitos on nyt valmistunut ja käynnistynyt, ja tämän uuden tuoteryhmän liikevaihdon odotetaan saavuttavan täyden vaikutuksensa vuonna 2019. Vlakpoort jatkoi toimintaansa ja positiivista vaikutustaan. Zeerustin kaivosta valmistellaan tällä hetkellä toiminnan käynnistykseen viimeisellä vuosineljänneksellä, sillä määräysvallan lopullinen siirto toteutui marraskuussa pykälän 11 mukaisen luvan saamisen jälkeen. Mogalen tilanteen odotetaan paranevan, ja P3-uunin hätäkorjaustöiden jälkeen tuotannon odotetaan jatkuvan viimeisen vuosineljänneksen aikana. Lopuksi Magnohromissa aloitetaan vuonna 2019 uusi tuotantosykli, kun kiertouunin korjaustyöt ovat valmistuneet ja magnesiittimalmin kaivostoiminnan kasvattamisen valmistelut ovat käynnistyneet.

Epävakaasta markkinaympäristöstä huolimatta Afarak jatkaa rakenneuudistuksen ja yhdistämisen tiellään. Yhtiön johto on kahden viime vuoden aikana toteuttanut kunnianhimoista työohjelmaa konsernin kestävyuden parantamiseksi.”

YHTEENVETO TULOKSISTA

MARKKINAKATSAUS

Vaikka ruostumattoman teräksen kysynnän kasvu jatkui ja kromin kysyntä Kiinassa alkoi puolestaan kasvaa, kromin hinnat eivät edelleenkään nouse yhtä nopeasti kuin tuotantokustannukset. Mitä ferrokromiin tulee, ferrokromin eurooppalainen sopimushinta seurasi kiinalaisia spot-hintoja 1,38 Yhdysvaltain dollariin paunalta kolmannella neljänneksellä toisen neljänneksen 1,42 dollarista paunalta. Viimeisellä neljänneksellä ferrokromin hinta laski 1,24 dollariin paunalta.

Q3 2018 VERRATTUNA Q3 2017:ÄÄN

Erikoismetallisegmentin positiivisen tuloksen kumosi yleisiä vauvoja markkinaolosuhteita vastannut rautametalliseosliiketoiminnan heikko tulos. Konsernin kokonaismyynti laski 20,4 prosenttia 78.333 (Q3/2017: 98.365) tonniin. Koska sopimushinnat olivat korkeammat, liikevaihdon lasku pehmeni ja liikevaihto supistui marginaalisesti 3,6 prosenttia 42,6 (Q2/2017: 44,2) miljoonaan euroon. Kaivostoiminnan tuotanto väheni marginaalisesti Etelä-Afrikan haastavien olosuhteiden vuoksi. Myös jalostustoiminnan tuotanto laski kausiluonteisten vaikutusten mukaisesti ja Mogalen alentuneen kapasiteetin vuoksi. Käyttökate pysyi karkeasti ottaen vakaana.

Q3 2018 VERRATTUNA Q2 2018:AAN

Kausiluonteiset vaikutukset ovat ominaisia kolmannelle vuosineljännekselle. Pohjoisella pallonpuoliskolla yleinen aktiivisuus hidastuu kesäkaudella. Eteläisellä pallonpuoliskolla on suunniteltuja talvikauden seisokkeja huoltotöitä varten. Haastavissa markkinaolosuhteissa konsernin liikevaihto laski 42,6 (54,3) miljoonaan euroon myyntihintojen ja myyntimäärien laskun vuoksi. Tämä teki neljänneksestä tappiollisen, ja käyttökate oli -2,5 (1,2) miljoonaa euroa.

VUODEN 2018 YHDEKSÄN ENSIMMÄISTÄ KUUKAUTTA VERRATTUNA VUODEN 2017 YHDEKSÄÄN ENSIMMÄISEEN KUUKAUTEEN

Liikevaihto pysyi pitkälti ennallaan ja laski vain hieman. Rautametalliseosliiketoiminnan negatiivinen tulos vuonna 2018 heikensi kuitenkin kannattavuutta huomattavasti edellisvuoden historiallisen korkeisiin lukuihin verrattuna. Markkinahintojen lasku ja Etelä-Afrikan vaikeat olosuhteet aiheuttivat käyttökateen merkittävän supistumisen -2,0 (15,4) miljoonaan euroon.

KEHITYS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

ERIKOISMETALLISEOSLIIKETOIMINTA

Erikoismetallisegmentin tunnusluvut

		Q3/18	Q3/17	Q2/18	Q1– Q3/18	Q1– Q3/17	2017
Liikevaihto	MEUR	21.3	21.2	26.4	72.6	65.2	89.4
Käyttökate	MEUR	2.0	1.0	3.9	8.6	9.4	12.6
Liikevoitto	MEUR	1.3	0.7	3.5	7.0	8.2	11.1
Käyttökate-%	%	9.3	4.7	14.8	11.8	14.4	14.1
Liikevoitto-%	%	6.2	3.1	13.1	9.7	12.6	12.4
Myynti	Tonnia	6,447	6,263	7,989	22,337	17,884	25,340
Tuotanto	Tonnia	23,387	20,312	23,554	71,521	62,197	82,271
yhteensä							
Kaivostoiminta	Tonnia	16,696	13,697	15,582	48,036	40,616	53,120
	Tonnia	6,691	6,615	7,972	23,485	21,581	29,151
Jalostustoiminta							
Henkilöstö		524	442	514	524	442	483

TULOS VERRATTUNA VUODEN 2017 KOLMANTEEN NELJÄNNEKSEEN

Sopimushinnan nousu ja valuuttakurssien suotuisa kehitys näkyivät käyttökatteessa, joka parani 2,0 (1,0) miljoonaan euroon.

- Liikevaihto kasvoi marginaalisesti 0,5 prosenttia 21,3 (21,2) miljoonaan euroon, sillä ferrokromin myyntihinnan nousun vastapainoksi ulkopuolisten materiaalien myynti laski;
- Myyntimäärät nousivat marginaalisesti 2,9 prosenttia 6.447 (6.263) tonniin yksinomaan matalahiilisen ferrokromin myynnin tukemana;
- Käyttökate parani 2,0 (1,0) miljoonaan euroon korkeampien hintojen ja valuuttakurssien suotuisan kehityksen vaikutuksesta;
- Tuotanto nousi 15,1 prosenttia 23.387 (20.312) tonniin vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä Kavakin kaivoksen hienojakeiden sivukivijalostuslaitoksen ansiosta;
- Jalostusmäärät kasvoivat marginaalisesti 1,1 prosenttia myyntimäärien hienoisesta kasvun seurauksena.

TULOS VUODEN 2018 TOISEEN NELJÄNNEKSEEN VERRATTUNA

Kausiluonteiset vaikutukset yhdessä haastavan markkinaympäristön kanssa johtivat käyttökatteen supistumiseen.

- Kolmannen vuosineljänneksen kausiluonteinen vaikutus vaikutti negatiivisesti myyntimääriin ja liikevaihtoon, joka supistui 19,3 prosenttia 21,3 (26,4) miljoonaan euroon edellisestä vuosineljänneksestä;
- Saksan EWW-tuotantolaitoksen kausiluonteisesta seisokista huolimatta tuotanto laski vain marginaalisesti 0,7 prosenttia 23.387 (23.554) tonniin vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä edelliseen vuosineljännekseen verrattuna;
- Myyntimäärän ja myyntihintojen lasku johtivat käyttökatteen supistumiseen 2,0 (3,9) miljoonaan euroon.

RAUTAMETALLISEOSLIKETOIMINTA

Rautametalliseossegmentin tunnusluvut

		Q3/18	Q3/17	Q2/18	Q1– Q3/18	Q1– Q3/17	2017
Liikevaihto	MEUR	21.1	22.2	27.8	73.8	80.5	106.1
Käyttökate	MEUR	-3.0	-1.8	-1.1	-6.3	9.4	11.4
Liikevoitto	MEUR	-4.2	-3.4	-2.3	-9.9	5.4	6.4
Käyttökate-%	%	-14.4	-8.0	-4.1	-8.6	11.6	10.8
Liikevoitto-%	%	-19.7	-15.4	-8.4	-13.4	6.7	6.0
Myynti	Tonnia	19,074	21,275	17,940	52,397	58,343	76,258
Tuotanto yhteensä	Tonnia	148,024	155,024	153,795	447,449	363,174	529,273
Kaivostoiminta	Tonnia	134,255	139,588	135,270	393,245	308,652	450,794
Jalostustoiminta	Tonnia	13,769	15,436	18,525	54,204	54,522	78,479
Henkilöstö		438	396	437	438	396	434

TULOS VERRATTUNA VUODEN 2017 KOLMANTEEN NELJÄNNEKSEEN

Segmentti kohtasi vuonna 2018 edelleen erityisiä haasteita, jotka johtuivat pääasiassa vaikeista kaivostoiminnan olosuhteista sekä Mogalen jalostuslaitoksen teknisistä ongelmista. Tämä johti käyttökateen supistumiseen.

- Liikevaihto laski 5,0 prosenttia 21,1 (22,2) miljoonaan euroon myyntimäärien laskun vuoksi, jonka taustalla puolestaan oli keskihiilisen ferrokromimateriaalin kysynnän heikkeneminen;
- Tuotanto laski 148.024 (155.024) tonniin vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä johtuen haasteista Mecklenburgissa ja Stellitessä sekä Mogalessa, joka toimi ilman P3-uunia teknisten vikojen vuoksi. Vlakpoortin kaivostuotannon kasvu paikkasi tätä osittain;
- Myyntimäärien laskun ja tuotantokustannusten nousun vuoksi käyttökate putosi -3,0 (-1,8) miljoonaan euroon;
- Yhteisyrityksen tulos vaikutti negatiivisesti myös kannattavuuteen. Afarakin osuus tuloksesta oli -0,4 (0,4) miljoonaa euroa.

TULOS VUODEN 2018 TOISEEN NELJÄNNEKSEEN VERRATTUNA

Myyntihintojen lasku yhdistettynä myyntimäärien ja tuotantomäärien laskuun sekä tuotantokustannusten nousuun Etelä-Afrikan talvikauden vuoksi ovat supistaneet käyttökateen entisestään.

- Ferrokromimateriaalin kysynnän kasvun jatkuminen johti myyntimäärien kasvamiseen 6,3 prosenttia kolmannen neljänneksen aikana edelliseen vuosineljänneksen verrattuna;
- Sopimushinnan lasku yhdessä rikastemateriaalin myyntimäärien laskun kanssa johti liikevaihdon supistumiseen 21,1 (27,8) miljoonaan euroon.
- Liikevaihdon lasku ja korkeammat tuotantokustannukset, pääasiassa kausiluonteiset energiakustannukset ja seisokista johtuneet kustannukset johtivat käyttökateen supistumiseen -3,0 (-1,1) miljoonaan euroon;
- Tuotanto laski 3,8 prosenttia 148.024 (153.795) tonniin edelliseen neljänneksen verrattuna sekä Mecklenburgin haastavien olosuhteiden vuoksi laskeneen kaivostuotannon määrään että Mogalen kausiluonteisen seisokin seurauksena.

YHTEISYRITYS

Yhteisyrityksen tunnusluvut (Afarakin osuus)

		Q3/18	Q3/17	Q2/18	Q1– Q3/18	Q1– Q3/17	2017
Liikevaihto	MEUR	2.6	3.6	4.1	11.2	12.1	16.8
Käyttökate	MEUR	0.0	0.3	0.1	-0.3	4.2	4.0
Liikevoitto	MEUR	-0.1	0.0	-0.2	-0.9	3.4	3.0
Rahoitustuotot ja -kulut	MEUR	-0.2	0.3	-0.3	-0.8	0.9	0.2
Tilikauden voitto	MEUR	-0.4	0.4	-0.4	-1.8	4.4	3.1
Käyttökate-%	%	-0.1	9.3	2.5	-2.8	34.4	23.6
Liikevoitto-%	%	-2.1	-0.6	-3.9	-8.2	28.3	17.6

TULOS VERRATTUNA VUODEN 2017 KOLMANTEEN NELJÄNNEKSEEN

- Afarakin osuus yhteisyrityksen kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdosta laski vuoden 2017 vastaavaan kauteen verrattuna 2,6 (3,6) miljoonaan euroon Stelliten kaivoksen merkittävästi pienempien tuotanto- ja myyntimäärien ja Mecklenburgin jatkuvien tappioiden vuoksi.
- Katsauskaudella Stelliten kaivostuotannon heikkolaatuisempi raaka-aine heikensi talteenottoastetta, mikä vaikutti rikasteen mahdollisiin kuukausittaisiin myyntimääriin. Raaka-aine kuitenkin hyödynnetään, jalostetaan ja myydään tulevaisuudessa täysin, mikä parantaa katteita;
- Liikevaihdon lasku yhdessä korkeampien kaivostoiminnan kustannusten kanssa vaikutti negatiivisesti kannattavuuteen, ja sen seurauksena Afarakin osuus yhteisyrityksen kokonaisvoitosta laski -0,4 (0,4) miljoonaan euroon.

TULOS VUODEN 2018 TOISEEN NELJÄNNEKSEEN VERRATTUNA

- Stelliten myyntimäärien supistumisen seurauksena Afarakin osuus yhteisyrityksen kolmannen vuosineljänneksen liikevaihdosta laski 2,6 (4,1) miljoonaan euroon edelliseen vuosineljänneksen verrattuna, eli laskua oli 36,6 prosenttia;
- Afarakin osuus yhteisyrityksen kolmannen neljänneksen kokonaistuloksesta oli -0,4 (-0,4) miljoonaa euroa.

TASE, RAHAVIRTA JA RAHOITUS

Konsernin taseen loppusumma 30.9.2018 oli 252,3 (255,6) (30.6.2018: 262,8) miljoonaa euroa ja oma pääoma yhteensä 161,2 (164,6) (30.6.2018: 165,6) miljoonaa euroa. Neljänneksen aikana valuuttakurssimuutokset vaikuttivat negatiivisesti Afarakin taseeseen muuntoeron muutoksen ollessa -1,6 (-7,4) miljoonaa euroa. Konsernin rahavarat 30.9.2018 olivat 5,8 (13,6) (30.6.2018: 5,5) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli kolmannella vuosineljänneksellä kuitenkin positiivinen, 2,3 (-0,4) miljoonaa euroa. Tämä oli tulosta johdon hankkeista varastojen vähentämiseksi neljänneksen aikana.

Omavaraisuusaste pysyi vahvana 63,9 prosentissa (64,4 %) (30.6.2018: 63,0 %). Afarakin nettovelkaantuneisuusaste kolmannen neljänneksen lopussa kasvoi 6,2 prosenttiin (-1,3 %) (30.6.2018: 6,3 %), mihin vaikutti korollisen velan kasvaminen 15,8 (11,4) (30.6.2018: 16,0) miljoonaan euroon.

INVESTOINNIT, YRITYSOSTOT JA -MYNNIT

Käyttöomaisuusinvestoinnit vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä olivat 2,6 (2,3) miljoonaa euroa. Sekä erikoismetallisegmentin että rautametalliseossegmentin käyttöomaisuusinvestoinnit tehtiin konsernin liiketoiminnan tukemiseksi, ja niistä suuri osa oli TMS, jossa jatkettiin investointeja Kavakin kaivoksen uuteen hienojakeiden sivukivijalostuslaitokseen.

Yhtiö on myynyt LLR Resourcesin osakkeensa 0,227 miljoonan euron hintaan.

Neljänneksen aikana Afarak osti sintratusta magnesiitista tulenkestäviä materiaaleja valmistavan Magnohromin, jolla on malmikaivokset ja tuotantolaitokset Serbian Kraljevossa, 1,0 miljoonan euron kauppahinnalla.

HENKILÖSTÖ

Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen lopussa Afarakilla oli 1.051 (912) työntekijää. Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä vuoden 2018 kolmannella neljänneksellä oli 1.050 (899). Työvoiman kasvuun vaikuttivat pääasiassa Turkin kaivosten ja Etelä-Afrikan Mogalen tuotantolaitosten korkeammat työntekijämäärät. Neljänneksen aikana 55 Afarak Belgrade doo:n työntekijää siirtyi Magnohromin palvelukseen äskettäin hankitun, Serbiassa sijaitsevan sintrattua magnesiittia valmistavan laitoksen toiminnoissa.

KOHDISTAMATTOMAT ERÄT

Vuoden 2018 kolmannella vuosineljänneksellä käyttökate segmenteille kohdistamattomista eristä oli -1,4 (-1,4) miljoonaa euroa. Käyttökate sisälsi -0,3 (-0,3) miljoonaa euroa, jotka liittyivät liiketoiminnan nettokuluihin, joita konsernille oli koitunut Serbian sintrattua magnesiittia valmistavan laitoksen hallinnoinnista.

VASTUULLISUUS

Työntekijöidemme terveys ja turvallisuus kautta liiketoimintayksiköiden on yhä keskeisiä painopisteitämme. Katsauskauden aikana ei kirjattu yhtään kuolemaan johtaneita tapaturmia. Työtuntien menettämiseen johtaneiden työtapaturmien saralla tapahtui parannusta, kun määrä laski 5:een (7). Tämän ansiosta tapaturmien takia menetettyjen työtuntien aste laski 7,6:een (12,3). Myös tapaturma-aste laski 10,8:aan (21,8). Paikallisen johdon Mogalessa vetämät kehityshankkeet ovat johtamassa tuntuviin parannuksiin, koska vuosineljänneksen aikana ei raportoitu yhtään tapaturmia. Näin tapahtui yksikössä ensimmäistä kertaa. Johto keskittyy nyt parantamaan Turkin TMS-kaivosten työsuojeluun liittyviä käytäntöjä ottaen huomion kyseisen yksikön työntekijöiden määrän ja resurssien nopean kasvun.

Paikallisyhteisöjen hyväksi tekemämme panostukset ovat jatkuneet vuosineljänneksellä varojen kohdistamisella paikallisiin projekteihin ja infrastruktuurin kehittämiseen. Tavoitteenamme on yhä parantaa toimipaikkojemme läheisyydessä olevien yhteisöjen päivittäistä elämää. Yhteisösuhdetiimimme jatkaa tehtäväänsä, jonka tarkoituksena on sijoittaa suoraan näihin yhteisöihin.

Ympäristön näkökulmasta Turkin laitoksilla tehtiin lisää sijoituksia vesihuoltoon ja vesiensuojeluun. 2,8 MW:n lämmöntalteenottolaitoksen koekäyttö on alkanut, ja sen odotetaan alkavan tuottaa tehoa viimeisen vuosineljänneksen aikana.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

30. syyskuuta 2018 Afarak Group Oyj:n rekisteröity osakkeiden määrä oli 263.040.695 (263.040.695) ja osakepääoma oli 23.642.049,60 (23.642.049,60) euroa.

30. syyskuuta 2018 Yhtiön hallussa oli yhteensä 2.854.161 (3.744.717) omaa osaketta, mikä vastaa noin 1,09 (1,42) prosenttia rekisteröidystä osakemäärästä. 30. syyskuuta 2018 ulkona olevien osakkeiden kokonaismäärä, johon ei sisälly Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, oli 260.186.534 (259.295.978).

Yhtiön osakekurssi oli katsauskauden alussa NASDAQ Helsingissä 1,01 euroa ja Lontoon pörssissä 0,88 punttaa. Katsauskauden lopussa osakekurssi oli vastaavasti 0,86 euroa ja 0,87 punttaa. Vuoden 2018 aikana Yhtiön osakekurssi oli NASDAQ Helsingissä 0,77–1,04 euroa osakkeelta ja markkina-arvo 30.9.2018 oli 225,4 (1.1.2018: 222,3) miljoonaa euroa. Samana ajanjaksona Lontoon pörssissä osakekurssi oli 0,78–0,88 punttaa osakkeelta ja markkina-arvo 30.9.2018 oli 229,7 (1.1.2018: 190,7) miljoonaa punttaa.

Varsinaisen yhtiökokouksen 29.5.2018 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksella on valtuutus hankkia enintään 15.000.000 omaa osaketta. Tämä valtuutus on voimassa 29.11.2019 saakka. Yhtiö ei hankkinut omia osakkeitaan vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana.

Lisäksi varsinaisen yhtiökokouksen 12.11.2018 tekemän päätöksen mukaisesti hallituksella on valtuutus päättää enintään 31.500.000 oman osakkeen hankkimisesta Afarakin osakkeenomistajille tehtävällä vapaaehtoisella ostotarjouksella. Tämä valtuutus on voimassa 31.5.2019 saakka. Yhtiö ei hankkinut omia osakkeitaan vuoden 2018 kolmannen neljänneksen aikana.

RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Afarakin taloudelliseen tulokseen vaikuttavat kaivos-, sulatto- ja mineraaliliiketoiminnan yleiset markkinaolosuhteet. Myös ruostumattoman teräksen globaalilla kysynnällä on suoria vaikutuksia yhtiöön. Erityisesti kromimalmin hinnat sekä sopimushinnat ovat olleet aiemmin erittäin epävakaita. Tämän tilanteen odotetaan jatkuvan jatkossakin.

Valuuttakurssien, erityisesti Yhdysvaltain dollarin ja Etelä-Afrikan randin kurssien, epäedullisilla muutoksilla voi olla negatiivinen vaikutus konsernin kannattavuuteen. Hallitukseen Yhdysvaltain dollarin ja Etelä-Afrikan randin välistä valuuttakurssiriskiä konserni arvioi jatkuvasti nykyisiä ja mahdollisia riskejä sekä tarvetta tehdä valuuttatermiinisopimuksia. Konserni myös hallinnoi kassavirtojaan minimoidakseen ajan, jolloin se altistuu valuuttakurssien vaihtelulle.

Afarakin jalostustoiminnot Saksassa ja Etelä-Afrikassa kuluttavat runsaasti energiaa, pääasiassa sähköä. Polttoaineiden ja energian maailmanmarkkinahinnoille on ollut ominaista voimakas vaihtelu, johon on liittynyt myös yleisen inflaatiokehityksen ylittävää kustannusten nousua. Etelä-Afrikassa pääosaa sähkön jakelusta, hinnasta ja saatavuudesta hallinnoi yksi toimija, Eskom. Sähkön hinnannousu ja/tai jakelun supistuminen tai epävarmuus voi vaikuttaa kielteisesti Afarakin nykyiseen toimintaan, mikä puolestaan voi vaikuttaa konsernin taloudelliseen tulokseen.

RAPORTOINTI

KATSAUSKAUDEN TAPAHTUMAT

2. heinäkuuta 2018 Afarak ilmoitti useisiin silloisiin virheellisiin uutisiin viitaten, että se ei ole tietoinen mistään Yhtiön osakkeilla tehdyistä suurista kaupoista.

3. heinäkuuta 2018 Afarak tiedotti, että ferrokromin eurooppalainen sopimushinta on asetettu vuoden 2018 kolmannelle neljännekselle 1,38 Yhdysvaltain dollariin paunalta, mikä merkitsee 2,8 %:n laskua aiemman neljänneksen 1,42 dollarista paunalta. Hinta on kuitenkin 25,5 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2017 kolmannen neljänneksen sopimushinta, joka oli 1,10 Yhdysvaltain dollaria paunalta.

10. heinäkuuta 2018 Afarak Group tiedotti osakkeenomistajille saaneensa Finanssivalvonnalta tiedotteen. Yhtiö totesi, ettei se ole asian osapuoli. Danko Koncar on ilmoittanut Yhtiölle, että hän on jo valittanut päätöksestä.

31. heinäkuuta 2018 Afarak ilmoitti Ivan Jakovcicin ilmoittaneen eroavansa hallituksesta.

1. elokuuta 2018 Afarak ilmoitti, että Afarak Mogalessa oli tapahtunut odottamaton vika uunissa kolme. Vika liittyi uunin muuntajaan, ja korjausten odotettiin kestävän enimmillään 14 viikkoa. Tämä johtaa kapasiteetin ja tuotannon laskemiseen arviolta noin 7.000 tonnilla.

24. elokuuta 2018 Afarak ilmoitti vastaanottaneensa osakkeenomistajaryhmältä, jolla on 11,09 % yhtiön osakkeista ja äänistä, vaatimuksen ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutumisesta.

7. syyskuuta 2018 ilmoitti markkinoille johtohenkilöiden liiketoimista.

7. syyskuuta 2018 Yhtiö ilmoitti toimittaneensa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vastineensa hakemukseen, joka koski vähemmistöosakkaiden vaatimusta erityisen tarkastuksen toimittamisesta.

12. syyskuuta 2018 Afarak ilmoitti markkinoille johtohenkilöiden liiketoimista.

21. syyskuuta 2018 Afarak ilmoitti vastaanottaneensa osakkeenomistaja LNS Ltd:ltä vaatimuksen kutsua koolle ylimääräinen yhtiökokous valtuuttamaan hallitus suunnittelemaan, päättämään ja panemaan täytäntöön Afarakin osakkeiden vaihto Afarakin osakkeenomistajille tehtävällä vapaaehtoisella ostotarjouksella.

21. syyskuuta 2018 Afarak julkaisi kutsun 12. marraskuuta 2018 pidettyyn ylimääräiseen yhtiökokoukseen.

12. syyskuuta 2018 Afarak ilmoitti markkinoille johtohenkilöiden liiketoimista.

KATSausKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

26. lokakuuta 2018 Afarak ilmoitti markkinoille saaneensa Zeerustin kromikaivokselle pykälän 11 mukaisen luvan.

26. lokakuuta 2018 Yhtiö vastaanotti ilmoituksen vähemmistöosakkailta.

31. lokakuuta 2018 Afarak ilmoitti vastaanottaneensa LNS Ltd:ltä pyynnön täsmentää LNS Ltd:n 21. syyskuuta 2018 tekemää pyyntöä. Täsmennyksessään LNS pyysi, että Afarakin osakkeista maksama tarjousvastike Ostotarjouksessa on 1,015 euroa osakkeelta ("Tarjousvastike"); Ostotarjouksessa Afarak ei voi maksaa Tarjousvastiketta arvopapereina, ainoastaan suorittamalla rahallisena korvauksena 1,015 euroa osakkeelta, ja Ostotarjouksessa Afarakin rahana maksaman korvauksen yhteismäärän ylärajaksi asetetaan 28.404.000,00 euroa. Hallitus saa kuitenkin harkintansa mukaan luopua tästä rajoituksesta.

9. marraskuuta 2018 Afarakin hallitus ilmoitti, että jos se valtuutetaan täytäntöön panemaan osakkeiden takaisinosto, osana prosessia hallitus tulee muodollisesti arvioimaan ja esittämään näkemyksensä siitä, onko Yhtiö varmistanut riittävät resurssit ehdotetun järjestelyn toteuttamiseksi. Hallitus on lisäksi saanut kahdelta osakkeenomistajalta LNS Ltd:ltä ja ATKEY Ltd:ltä tiedon, että kumpikaan näistä osakkeenomistajista ei tule myymään osakkeitaan ehdotetun tarjouksen mukaisesti, mikäli tarjous toteutetaan.

12. marraskuuta 2018 Afarak ilmoitti samana päivänä pidetyn ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset. Hallitus valtuutettiin päättämään enintään 31.500.000 oman osakkeen ("Osake") hankkimisesta vapaaehtoisella ostotarjouksella ("Ostotarjous"), joka tehdään Afarakin osakkeenomistajille arvopaperimarkkinallain mukaisesti siten, että

1. Afarakin osakkeista maksama tarjousvastike Ostotarjouksessa on 1,015 euroa osakkeelta. ("Tarjousvastike"). Ostotarjouksessa Afarak ei voi maksaa Tarjousvastiketta arvopapereina, ainoastaan suorittamalla rahallisena korvauksena 1,015 euroa osakkeelta. Kullakin Afarakin osakkeenomistajalla on myös oikeus olla osallistumatta Ostotarjoukseen ja jatkaa Afarakin osakkeenomistajana.

2. Ostotarjouksessa Afarakin rahana maksaman korvauksen yhteismäärän ylärajaksi asetetaan 28.404.000,00 euroa. Hallitus saa kuitenkin harkintansa mukaan luopua tästä rajoituksesta.
3. Afarakin ostamat osakkeet mitätöidään osana toteutuskauppojen toteuttamista, lähtökohtaisesti toteuttamispäivänä, mikä tarkoittaa, että Afarak ei pidä Osakkeita hallussaan. Osakeyhtiölaissa asetetut omien osakkeiden hankkimista koskevat rajoitukset, joiden mukaan omien osakkeiden hankkimista ei saa tehdä siten, että yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä ylittää 10 prosenttia kaikista osakkeista, ei rajoita Ostotarjouksen tekemistä.
4. Osakkeet hankitaan Afarakin vapaalla omalla pääomalla.
5. Tarjousvastikkeen maksun tulee tapahtua maaliskuun 2019 loppuun mennessä, mikäli käytännössä mahdollista.
6. Ehdotetaan, että valtuutuksessa annetaan hallitukselle myös oikeus päättää kaikista Ostotarjoukseen liittyvistä seikoista.
7. Valtuutuksen ehdotetaan pysyvän voimassa 31. toukokuuta 2019 asti.

Hallitukselle myönnetty valtuutus on ehdollinen kaikkien seuraavien ehtojen täyttymiselle:

- Afarak saa keskusverolautakunnalta lainvoimaisen ennakkoratkaisun, jonka mukaan Afarakin suorittamaan Yhtiön omien osakkeiden hankintaan ei sovelleta verotusmenettelystä annetun lain 29 §:n peiteltyä osinkoa koskevia säännöksiä, jolloin Ostotarjoukseen osallistuvan osakkeenomistajan verotus Suomessa toteutettaisiin normaalisti luovutusvoittoverosäännösten mukaisesti;
- Afarak saa tarvittavan rahoituksen osakkeiden hankkimiselle Ostotarjouksessa markkinaehdoin, jotka hallitus hyväksyy; ja
- Finanssivalvonta hyväksyy Afarakin Ostotarjouksen osalta laatiman arvopaperimarkkinalain mukaisen tarjousasiakirjan.

Lisäksi ylimääräinen yhtiökokous päätti, että hallituksen jäseniä ei eroteta ja että nykyinen hallitus jatkaa tehtävässään.

TALOUDELLISET TIEDOT

TAULUKKO-OSA

SEGMENTTIKOHTAINEN TALOUDELLINEN KEHITYS SEKÄ VARAT JA VELAT SEGMENTEITTÄIN

Q1-Q3/2018 9 kk 1 000 EUR	Erikois- metalliseokset	Rautame- talliseokset	Kohdistamatt omat erät	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	72,572	73,831	2,476	-1,875	147,004
Käyttökate	8,562	-6,337	-4,216	0	-1,991
Liikevoitto	7,010	-9,873	-4,231	0	-7,094
Segmentin varat	128,064	124,578	15,506	-15,835	252,313
Segmentin velat	56,895	58,958	4,282	-28,977	91,158

Q1-Q3/2017 9 kk 1 000 EUR	Erikois- metalliseokset	Rautame- talliseokset	Kohdistamatt omat erät	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	65,157	80,506	4,082	-1,527	148,217
Käyttökate	9,363	9,376	-3,379	0	15,360
Liikevoitto	8,237	5,392	-3,383	0	10,246
Segmentin varat	147,591	126,160	12,369	-30,480	255,640
Segmentin velat	66,631	42,827	1,493	-19,893	91,058

2017 12 kk 1 000 EUR	Erikois- metalliseokset	Rautame- talliseokset	Kohdistamatt omat erät	Eliminoinnit	Konserni yhteensä
Liikevaihto	89,419	106,094	5,338	-2,037	198,814
Käyttökate	12,572	11,423	-6,025	0	17,970
Liikevoitto	11,054	6,378	-6,033	0	11,399
Segmentin varat	143,349	135,109	13,693	-32,210	259,941
Segmentin velat	60,610	44,881	2,867	-20,782	87,576

KEHITYSLUKUJA

	Q3/16	Q4/16	Q1/17	Q2/17	Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18
Myyntimäärät (tonnia)									
Kaivostoiminta	19,559	55,212	51,972	41,427	67,339	85,698	85,289	79,547	50,027
Jalostustoiminta	18,023	23,906	27,916	20,773	27,538	25,371	23,284	25,929	25,521
Trading- toiminta	12,256	8,619	5,333	5,692	3,488	5,916	6,936	3,006	2,686
Yhteensä	49,838	87,737	85,221	67,892	98,365	116,985	115,509	108,482	78,234
Keskikurssit									
EUR/USD	1.116	1.107	1.065	1.083	1.114	1.130	1.229	1.210	1.194
EUR/ZAR	16.683	16.265	14.081	14.306	14.706	15.049	14.710	14.891	15.392
MEUR	Q3/16	Q4/16	Q1/17	Q2/17	Q3/17	Q4/17	Q1/18	Q2/18	Q3/18
Liikevaihto*	28.9	44.4	56.7	47.4	44.2	50.6	50.2	54.3	42.6
Käyttökate	-2.8	4.3	12.7	4.8	-2.2	2.6	-0.7	1.2	-2.5
Käyttökate-%	-9.8%	9.6%	22.4%	10.2%	-4.9%	5.2%	-1.4%	2.2%	-5.9%
Liikevoitto	-4.5	2.7	11.1	3.3	-4.2	1.2	-2.4	-0.4	-4.3
Liikevoitto-%	-15.7%	6.1%	19.6%	7.0%	-9.4%	2.3%	-4.7%	-0.8%	-10.0%

KONSERNIN TULOSLASKELMAYHTEENVETO

1 000 EUR	Q3/18	Q3/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
Liikevaihto	42,551	44,153	147,004	148,217	198,814
Liiketoiminnan muut tuotot	1,389	2,684	2,933	3,953	4,343
Liiketoiminnan kulut	-46,017	-49,372	-150,139	-141,241	-188,255
Suunnitelman mukaiset poistot	-1,783	-1,428	-5,103	-4,547	-6,017
Arvon alentumiset	0	-567	0	-567	-554
Osuus yhteisyritysten tuloksista	-416	370	-1,789	4,430	3,068
Liikevoitto	-4,276	-4,159	-7,094	10,246	11,399
Rahoitustuotot ja -kulut	277	-1,205	-2,738	-7,777	-7,158
Voitto ennen veroja	-3,999	-5,364	-9,832	2,469	4,241
Tuloverot	1,162	1,501	2,390	-765	951
Tilikauden tulos, jatkuvat toiminnot	-2,837	-3,863	-7,442	1,704	5,192
Lopetetut toiminnot					
Tilikauden tulos, lopetetut toiminnot	0	0	0	1,519	1,519
Tilikauden tulos	-2,837	-3,863	-7,442	3,224	6,711
Jakautuminen:					
Emoyhteisön omistajille	-2,748	-3,862	-7,094	2,562	6,261
Määräysvallattomille omistajille	-89	-1	-348	662	450
Yhteensä	-2,837	-3,863	-7,442	3,224	6,711
Emoyhteisön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos, EUR					
Laimentamaton, EUR	-0.01	0.02	-0.03	-0.01	0.02
Laimennusvaikutuksella oikaistu, EUR	-0.01	0.02	-0.03	-0.01	0.02

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1 000 EUR	Q3/18	Q3/17	Q1–Q3/18	Q1–Q3/17	2017
Tilikauden tulos	-2,837	-3,863	-7,442	3,223	6,711
Muut laajan tuloksen erät					
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostaminen	0	0	0	0	-196
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot – konserni	-1,552	-7,165	-3,538	-5,838	-2,028
Ulkomaiseen yksikköön liittyvät muuntoerot – osakkuus- ja yhteisyritykset	-97	-495	-523	-1,258	-608
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,649	-7,660	-4,061	-7,096	-2,832
Tilikauden laaja tulos	-4,486	-11,523	-11,503	-3,873	3,879
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:					
Emoyhteisön omistajille	-4,378	-11,240	-11,080	-4,097	3,518
Määräysvallattomille omistajille	-108	-283	-423	224	361

KONSERNIN TASEYHTEENVETO

1 000 EUR	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	62,567	60,480	62,409
Muut aineettomat hyödykkeet	14,024	15,439	16,205
Aineelliset hyödykkeet	44,113	42,232	45,806
Muut pitkäaikaiset varat	28,039	26,005	25,441
Pitkäaikaiset varat yhteensä	148,743	144,156	149,861
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	53,859	43,754	49,944
Myyntisaamiset	24,575	37,013	24,006
Muut saamiset	19,290	17,148	25,428
Rahavarat	5,846	13,569	10,702
Lyhytaikaiset varat yhteensä	103,570	111,484	110,080
Varat yhteensä	252,313	255,640	259,941

1 000 EUR	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	23,642	23,642	23,642
Ylikurssirahasto	25,740	25,740	25,740
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	231,174	230,545	230,835
Vararahasto	86	142	131
Muuntoero	-23,320	-23,446	-19,334
Kertyneet voittovarat	<u>-96,712</u>	<u>-93,127</u>	<u>-89,618</u>
Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma	31.12.2017	163,496	171,396
Määräysvallattomat omistajat	546	1,086	969
Oma pääoma yhteensä	161,156	164,582	172,365
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	3,588	3,789	4,460
Varaukset	8,579	10,132	9,180
Osuus yhteisyritysten tappioista	16,154	13,262	13,778
Eläkevelat	19,634	19,841	19,936
Rahoitusvelat	<u>5,056</u>	<u>5,428</u>	<u>5,716</u>
Pitkäaikaiset velat yhteensä	53,011	52,452	53,070
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat	15,231	20,853	16,504
Muut lyhytaikaiset velat	<u>22,915</u>	<u>17,753</u>	<u>18,002</u>
Lyhytaikaiset velat yhteensä	38,146	38,606	34,506
Velat yhteensä	91,157	91,058	87,576
Oma pääoma ja velat yhteensä	252,313	255,640	259,941

YHTEENVETO KONSERNITASEEN RAHAVAROISTA SEKÄ KOROLLISISTA SAAMISISTA JA VELOISTA

1 000 EUR	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
Rahavarat	5,846	13,569	10,702
Korolliset saamiset			
Lyhytaikaiset	10,878	3,508	3,508
Pitkäaikaiset	18,843	18,969	26,435
Korolliset saamiset	29,721	22,477	29,943
Korolliset velat			
Lyhytaikaiset	13,439	8,938	9,393
Pitkäaikaiset	2,344	2,490	2,548
Korolliset velat	15,783	11,428	11,941
YHTEENSÄ NETTO	19,784	24,618	28,704

YHTEENVETO KONSERNITASEEN AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

1 000 EUR	Aineelliset hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno 1.1.2018	84,219	220,845
Lisäykset	7,602	350
Yritysten yhdistämiset	602	394
Luovutukset	-1,500	0
Tase-erien väliset siirrot	391	0
Kurssierot	-11,575	-9,209
Hankintameno 30.9.2018	79,739	212,384
Hankintameno 1.1.2017	81,422	224,337
Lisäykset	7,412	261
Luovutukset	-197	-2
Tase-erien väliset siirrot	-18	-139
Kurssierot	-4,400	-3,612
Hankintameno 31.12.2017	84,219	220,845

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMAYHTEENVETO

1 000 EUR	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
Tilikauden voitto	-7,442	3,223	6,711
Oikaisut tilikauden voittoon	7,139	11,928	8,887
Käyttöpääoman muutos	-938	-15,133	-14,855
Lopetetut toiminnot	0	809	809
Liiketoiminnan nettorahavirta	-1,241	827	1,552
Tytär- ja osakkuusyhtiöiden hankinnat, netto	-1,003	0	0
Määräysvallattoman osuuden hankinta	-348	-714	-727
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin, netto	-6,616	-4,757	-7,601
Investoinnit muihin sijoituksiin, netto	168	-244	-591
Lainasaamisten takaisinmaksut ja annetut lainat	-752	8,865	8,851
Investointien nettorahavirta	-8,551	3,150	-68
Pääomanpalautus	0	-5,186	-5,186
Lainojen nostot	4,988	1,215	2,832
Lainojen takaisinmaksut ja muut rahoituserät	-4,020	-3,293	-3,894
Lyhytaikaisen rahoituksen muutokset*	3,925	7,990	6,470
Rahoituksen nettorahavirta	4,893	726	222
Rahavarojen muutos	-4,899	4,703	1,706

*Tämä sisältää luottolimiitit, factoring-rahoituksen ja muut myyntisaamisia koskevat järjestelyt.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSESTA

- A = Osakepääoma
 B = Ylikurssirahasto
 C = Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
 D = Muuntoero
 E = Kertyneet voittovarot
 F = Vararahasto
 G = Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä
 H = Määräysvallattomat omistajat
 I = Oma pääoma yhteensä

1 000 EUR	A	B	C	D	E	F	G	H	I
Oma pääoma 31.12.2016	23,642	25,740	235,242	-16,787	-95,963	160	172,034	4,151	176,185
Kauden 1–9/2017 tulos + laaja tulos				-5,401	2,562		-2,839	662	-2,177
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä				-1,258			-1,258		-1,258
Muuntoerot							0	-437	-437
Osakeperusteiset maksut			489		4		493		493
Pääomanpalautus			-5,186				-5,186		-5,186
Määräysvallattoman osuuden hankinta					267		267	-3,290	-3,023
Muut oman pääoman muutokset					3	-18	-15		-15
Oma pääoma 30.9.2017	23,642	25,740	230,545	-23,446	-93,127	142	163,496	1,086	164,582
Kauden 10–12/2017 tulos + laaja tulos				3,462	3,699		7,161	-212	6,949
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä				650			650		650
Muuntoerot								348	348
Osakeperusteiset maksut			290		2		292		292
Pääomanpalautus									
Määräysvallattoman osuuden hankinta					4		4	-253	-249
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen uudelleenarvostaminen					-196		-196		-196
Muut oman pääoman muutokset						-11	-11		-11
Oma pääoma 31.12.2017	23,642	25,740	230,835	-19,334	-89,618	131	171,396	969	172,365
Kauden 1–9/2018 tulos + laaja tulos				-3,463	-7,094		-10,557	-348	-10,905
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä				-523			-523		-523
Muuntoerot								-75	-75
Osakeperusteiset maksut			339				339		339
Muut oman pääoman muutokset						-45	-45		-45

Oma pääoma 30.9.2018	23,642	25,740	231,174	-23,320	-96,712	85	31.12.2017 017	546	161,156
-----------------------------	---------------	---------------	----------------	----------------	----------------	-----------	---------------------------------	------------	----------------

KATSAUSKAUDEN LÄHIPPIIRITAPAHTUMAT

1 000 EUR	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
Myynti yhteisyrityksille	875	769	1,063
Myynti muulle lähipiirille	244	334	452
Ostot yhteisyrityksiltä	-14,166	-12,431	-18,340
Ostot muulta lähipiiriltä	-556	0	0
Rahoitustuotot yhteisyrityksiltä	719	414	870
Rahoituskulut muulle lähipiirille	0	-6	-6
Lainasaamiset yhteisyrityksiltä	26,165	18,802	18,687
Lainasaamiset muulta lähipiiriltä	3,508	3,508	3,508
Myynti- ja muut saamiset osakkuusyryksiltä	7,778	14,370	14,038
Myynti- ja muut saamiset muulta lähipiiriltä	78	95	89
Osto- ja muut velat yhteisyrityksille	2,933	-31	655

TALOUDELLISIA TUNNUSLUKUJA

	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
Oman pääoman tuotto % p.a.	-6.0%	1.4%	3.0%
Sijoitetun pääoman tuotto-% p.a.	-3.6%	8.1%	8.2%
Omavaraisuusaste %	63.9%	64.4%	66.3%
Nettovelkaantumisaste %	6.2%	-1.3%	0.7%
Henkilöstö kauden lopussa	1,051	912	1,017

VALUUTTAKURSSIT

Tasekurssina käytetään Euroopan keskuspankin kauden päättymishetkellä julkaisemaa valuuttakurssia. Keskiarssi on laskettu käyttämällä keskiarvoa Euroopan keskuspankin kauden aikana julkaisemista päivittäisistä valuuttakursseista.

Keskeisimmät käytetyt valuuttakurssit:

Keskiarssit

	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
TRY	5.5098	4.0031	4.1206
USD	1.1942	1.1140	1.1297
ZAR	15.3920	14.7055	15.049

Tasekurssit

	30.9.2018	30.9.2017	31.12.2017
TRY	6.9650	4.2013	4.5464
USD	1.1576	1.1806	1.1993
ZAR	16.4447	15.9440	14.8054

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT JA LASKENTAPERUSTEET

Tunnusluvut on laskettu tilikauden 2017 tilinpäätöksen mukaisilla kaavoilla, ja nämä on esitetty alla.

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE), % = Tilikauden tulos / Oma pääoma (keskimäärin) * 100

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti (ROCE), % = (Tulos ennen veroja + rahoituskulut) / (Taseen loppusumma - korottomat velat) keskimäärin * 100

Omavaraisuusaste, % = Oma pääoma / (Taseen loppusumma - saadut ennakot) * 100

Nettovelkaantumisaste = (Korolliset velat – likvidit varat) / Oma pääoma * 100

Korollinen nettovelka = Korolliset velat – likvidit varat

Tulos / Osake (EPS), laimentamaton, EUR = Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden osakeantioikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana

Tulos / Osake (EPS), laimennettu, EUR = Emoyhteisön omistajille kuuluva osuus tilikauden tuloksesta / Ulkona olevien osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistun lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana

Liikevoitto = Liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot ja valmiiden tuotteiden varastojen muutos, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot, arvonalentumistappiot ja liiketoiminnan muut kulut. Kurssierot sisältyvät liikevoittoon, mikäli ne syntyvät tavanomaiseen liiketoimintaan liittyvistä eristä. Rahoitukseen liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Tulos ennen rahoituseriä, poistoja ja arvonalentumisia (käyttökate) = Liikevoitto + poistot + arvonalentumiset

LAADINTAPERIAATTEET

Tämä osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin ”Osavuositarkastukset” mukaisesti ja sitä tulee lukea yhdessä Afarakin vuodelta 2017 laaditun tilinpäätöksen kanssa. Tämän osavuositarkastuksen laadinnassa Yhtiö on soveltanut samoja laadintaperiaatteita kuin vuoden 2017 tilinpäätöksen laadinnassa lukuun ottamatta vuonna 2018 voimaan tulleiden uusien standardien ja tulkintojen käyttöönottoa.

IFRS 15 Myyntituottojen tulouttaminen asiakassopimuksissa korvaa nykyisen tuottoja koskevan standardin. Standardi on uusi viisivaiheinen malli, jota sovelletaan asiakassopimusten tuottoihin. IFRS 15:n mukaan tuotto kirjataan määräksi, joka heijastaa arviota, johon yksikkö odottaa olevansa oikeutettu vastikkeena tavaroiden tai palveluiden luovuttamisesta asiakkaalle. Afarak otti uuden standardin käyttöön 1.1.2018 käyttäen täysin takautuvaa menetelmää. Afarak on arvioinut asiakassopimuksia määrittääkseen tuottojen kirjaamisen vaikutuksen. Tuotto kirjataan, kun konserni siirtää hallinnan asiakkaalle joko ajan kuluessa tai tiettyä ajankohtana. Hallinnan siirto riippuu toimitusehdoista (Incoterms). Jotkin niistä sisältävät riskin siirron asiakkaalle ennen materiaalin toimittamista. Tällaisissa tapauksissa Afarak on päättänyt, että näiden toimitusehtojen yhteydessä rahtia voidaan pitää erillisenä suoritusvelvoitteena, mutta koska niitä ei ole määrältään monta, kyseistä rahtia ei tunnusteta erillään myynnistä. Tämän johtopäätöksen vuoksi IFRS 15:n käyttöönotolla ei ole olennaista vaikutusta tuottojen kirjaamisen ajoitukseen.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit korvaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit (kirjaaminen ja arvostaminen) -standardin. IFRS 9 otti käyttöön rahoitusinstrumenttien luokittelua ja arvostusta koskevan mallin, odotettavissa olevan luottotappioiden mallin ja uudistetun lähestymistavan suojauslaskentaan. IFRS 9:n mukainen luokittelu ja arvostus perustuu liiketoimintamallille, jota yritys soveltaa rahoitusvaroihinsa ja rahoitusvarojen sopimuksiin perustuviin rahavirtoihin. Afarak on suorittanut aiempiin vuosiin perustuvan analyysin ja arvioinut myyntisaamiset erikseen luottoriskille. Tämän analyysin perusteella johto on arvioinut, että myyntisaamisista ei raportoida tappiovarausta, sillä konsernilla ei ole aiemmin ollut merkittäviä hyödynnettävyysongelmia. Afarak soveltaa tavallista lähestymistapaa. Tämä tavallinen lähestymistapa edellyttää, että yritys määrittää todennäköisyyden ja oletustaaajuuden ja arvioi, onko luottoriski kasvanut raportointipäivänä. IFRS 9:llä ei ole merkittävää vaikutusta Afarakin rahoitusinstrumenttien järjestelyyn ja luokitteluun.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut -standardin muutokset koskevat kolmea pääaluetta: syntymäehtojen vaikutuksia käteisvaroina maksettavan osakeperusteisen maksutapahtuman mittaamiseen; osakeperusteisten, nettoselvitysominaisuuksia sisältävien maksutapahtumien luokittelua veronpidätysvelvoitteita varten ja kirjanpitoa, jos muutos osakeperusteisten maksutapahtumien ehtoihin muuttaa luokittelun käteisvaroina maksettavasta pääomana maksettavaksi. Hyväksymisen jälkeen yksiköt ovat velvollisia soveltamaan muutoksia, mutta takautuvaa soveltamista ei edellytetä. Takautuva soveltaminen on kuitenkin sallittua, jos kaikki kolme muutosta huomioidaan ja jokainen ehto täyttyy. Muutokset ovat voimassa 1.1.2018 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, ja niitä voidaan soveltaa aikaisessa vaiheessa. Näillä muutoksilla ei ollut vaikutusta konserniin.

Osavuositarkastuksen laatiminen IFRS:n mukaan edellyttää johdon käyttävän arvioita ja oletuksia, joilla on vaikutusta taseen varojen ja velkojen määriin, ehdollisten velkojen raportointiin sekä tuottojen ja kulujen määriin. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Taulukoiden luvut ovat pyöristettyjä, mikä tulee ottaa huomioon yhteissummia laskettaessa. Tuloslaskelman muuntokurssina on käytetty kunkin katsauskauden keskikurssia ja taseen muuntokurssina katsauskauden päätöshetken kurssia.

Osavuositarkastuksen tiedot ovat tilintarkastamattomia.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

		Q3/18	Q3/17	Q1-Q3/18	Q1-Q3/17	2017
Osakkeen kurssikehitys Lontoon pörssissä						
Keskikurssi*	EUR	0.92	1.01	1.01	0.84	0.84
	GBP	0.81	0.89	0.89	0.74	0.74
Alin kurssi*	EUR	0.88	0.80	0.82	0.63	0.63
	GBP	0.78	0.70	0.73	0.55	0.55
Ylin kurssi*	EUR	0.99	0.94	1.05	1.06	1.06
	GBP	0.88	0.83	0.93	0.93	0.93
Kurssi kauden lopussa**	EUR	0.87	0.94	0.87	0.94	0.82
	GBP	0.78	0.83	0.78	0.83	0.73
Osakkeen markkina-arvo kauden lopussa**	MEUR	229.7	246.1	229.7	246.1	214.9
	MGBP	203.9	217.0	203.9	217.0	190.7
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto	1 000 osaketta	0	2	28	53	66
Osakkeiden vaihto	EUR 1 000	0	2	28	44	56
Osakkeiden vaihto	GBP 1 000	0	2	24	39	49
Osakkeiden vaihto	%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Osakkeen kurssikehitys NASDAQ Helsingissä						
Keskikurssi	EUR	0.88	0.84	0.97	0.91	0.91
Alin kurssi	EUR	0.77	0.75	0.77	0.72	0.72
Ylin kurssi	EUR	1.04	1.01	1.20	1.15	1.15
Kurssi kauden lopussa	EUR	0.86	0.90	0.86	0.90	0.85
Osakkeen markkina-arvo kauden lopussa	MEUR	225.4	235.4	225.4	235.4	222.3
Osakkeiden vaihdon kehitys						
Osakkeiden vaihto	1 000 osaketta	5,674	10,108	24,501	56,612	64,867
Osakkeiden vaihto	EUR 1 000	4,975	8,532	23,731	51,727	58,773
Osakkeiden vaihto	%	2.2%	3.8%	9.3%	21.5%	24.7%

* Kurssi on laskettu käyttämällä keskiarvoa Suomen pankin julkaisemista EUR/GBP-valuuttakursseista.

** Osakekurssi sekä markkina-arvo kauden lopussa on laskettu käyttämällä Suomen pankin kauden päättymishetkellä julkaisemaa EUR/GBP-valuuttakurssia.

Osakekohtaisten tunnuslukujen laskentakaavat

Keskikurssi = Osakkeen valuuttamääräinen kokonaisvaihto tilikaudella / tilikaudella vaihdettujen osakkeiden lukumäärä

Osakekannan markkina-arvo, miljoonaa = Osakkeiden lukumäärä x tilikauden viimeinen kaupantekokurssi

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT LAUSUMAT

Tässä osavuositarkastuksessa esitetään tulevaisuutta koskevia lausumia. Usein, mutta ei aina, tulevaisuutta koskevat lausumat voi tunnistaa tulevaisuutta koskevista ilmauksista, kuten sanoista ”uskoa”, ”odottaa”, ”aikoa”, ”saattaa”, ”tulla” tai ”tulisi” tai niiden kielteisistä tai muista muodoista tai muista vastaavista ilmaisuista. Luonteensa vuoksi tulevaisuutta koskeviin lausumiin sisältyy epävarmuutta, koska ne riippuvat tulevista olosuhteista ja tapahtumista, joista kaikki eivät ole Yhtiön hallinnassa tai Yhtiön ennustettavissa.

Vaikka Yhtiö uskoo, että oletukset, joista tulevaisuutta koskevat lausumat antavat kuvan, ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat onnistuneeksi. Todelliset tulokset voivat poiketa huomattavasti esitetystä tulevaisuutta koskevista lausumista. Jollei laissa (mukaan lukien Suomen arvopaperimarkkinalaki (746/2012) tai Yhdistyneen kuningaskunnan listautumisviranomaisen listautumissäännöissä tai Yhdistyneen kuningaskunnan rahoitustarkastusviraston julkisuutta ja avoimuutta koskevissa säännöissä) vaadita, Yhtiö ei sitoudu mihinkään velvoitteeseen päivittää mitään tässä osavuositarkastuksessa olevia tulevaisuutta koskevia lausuntoja, jotka voivat aiheutua muutoksista Yhtiön johtajien odotuksissa tai kuvastavat tämän osavuositarkastuksen jälkeisiä tapahtumia tai olosuhteita.